

Yeterlilik Tür Belirleyicisi Formu

Yeterlilik Türü Adı	2. Seviye Meslekî ve Teknik Kurs Bitirme Belgesi			
Yeterliliği Veren Kuruluş (Sorumlu Kurum)	Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü			
Yönelim	Genel:		Meslekî: X	
Seviye	TYÇ:	2	AYÇ:	2
Sınıflandırma	ISCO:		ISCED (2013):	
Kategori	Ana: X	Destekleyici:	Birim:	Özel Amaçlı:
Kredi Aralığı ve Programın Normal Süresi	Süre	Meslekî ve teknik yaygın eğitim kurs programlarının süreleri kursun özelliklerine göre değişiklik göstermektedir.		
	Kredi	Kurs Kredisi=Kursun toplam saati/25 formülüyle hesaplanır. Kredi miktarı toplam kurs süresine göre farklılık göstermektedir.		
Program Profili	<p>2. Seviye Meslekî ve Teknik Kurs Bitirme Belgesine ulaştıran programlar, halk eğitimi merkezleri ve olgunlaşma enstitülerinde sunulmaktadır.</p> <p>Bu tür kapsamındaki yeterlilikler; başlangıç düzeyindeki olgusal bilgiyi (terimler, olaylar ve öğeler bilgisi) kullanır. Görevleri yerine getirmek ve olası basit sorunları çözmek için gerekli bilgiyi kullanma temel becerisine sahiptir. Gözetim altında ve sınırlı sorumlulukla mesleklerde kurs programındaki öğrenmelerin tanınması amacıyla sunulmaktadır. Birey hayat boyu öğrenme yaklaşımı kapsamında kendi öğrenme ihtiyaçlarının farkındadır.</p> <p>Meslekî ve Teknik Kurslarını başarı ile tamamlayanlara, kurs bitirme belgesi, not döküm çizelgesi ve talep edenlere Europass Sertifika Eki verilir. Kursu tamamlamadan ayrılanlar ile bütün modülleri başaramayanlara başardıkları modülleri gösteren not döküm çizelgesi verilir.</p> <p>Kurslarla ilgili kursun, alan adı, kursun adı, süresi, ve seviyesi ile ilgili bilgilere https://e-yaygin.meb.gov.tr/pagePrograms.aspx adresinden ulaşılabilir.</p>			
Öğrenme Ortamı	<ul style="list-style-type: none"> Yaygın eğitim kursları halk eğitimi merkezleri ve resmi devlet okulları ile işbirliği yapılan kurum ve kuruluşların yetişkin eğitimine uygun eğitim ortamlarında gerçekleştirilir. Eğitim öğretim yüz yüze gerçekleştirilmektedir. Eğitimler kursların özelliklerine göre teorik ve uygulamalı olarak verilebilmektedir. Gerektiğinde dersler uygun atölye/laboratuvarlarda yapılmaktadır. Derslikler, derslerin ve programın özellikleri ile kursiyer sayısı, yaş ve gelişim durumları ile özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenir. Kurs programının açılabilmesi için 12 kişilik grup oluşturulması gerekir. Kurs açma ve kapatma işlemleri e-Yaygın sistemi üzerinde yapılır.			

	<ul style="list-style-type: none"> • Dersler, kurs programlarının özellikleri ile kursiyer sayısı, yaş, gelişim ve öğrenme düzeyleri ile özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenir.
Öğrenme Kazanımları	<p>Bu tür kapsamındaki yeterliliklere ait asgari ortak öğrenme kazanımları şunlardır: Bilinen çalışma ortamlarında, sınırlı sorumluluk alarak;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basit görevleri yürütür. • Başlangıç düzeyinde olgusal bilgiyi kullanır. • Uygun araç-gereç ve ekipmanı talimatlara göre seçer. • Uygun araç-gereç ve ekipmanı yakın gözetim altında kullanır. • Açık ve anlaşılır talimatları uygular. • Olası basit sorunları uygun araç-gereçleri kullanarak çözer. • İş sağlığı ve güvenliği ve çevre koruma önlemleri ile kalite gerekliliklerini uygular
Anahtar Yetkinlikler	<p>2. Seviye meslekî ve teknik Yaygın Eğitim Kurs Programları aşağıda sıralanan anahtar yetkinliklere kuramsal düzeyde sahiptir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okuma yazma yetkinliği, • Matematiksel yetkinlik, • Dijital yetkinlik, • Kişisel, sosyal ve öğrenmeyi öğrenme yetkinliği, • Vatandaşlık yetkinliği, • Girişimcilik yetkinliği, • Kültürel farkındalık ve ifade yetkinliği.
Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri	<p>Ölçme ve değerlendirmeye ilişkin uygulamalar; modül öğretim programı ve Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliğinde yer alan esaslara göre yapılmaktadır.</p> <p>1. Modül Öğretim Programlarının Öngördüğü Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Uygulamalar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Her modül sonrasında değerlendirme yapılır. • Başarım ölçütleri bilgi, beceri ve yeterlikler bazında açıklanmaktadır. • Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri kursun amaçları ve kazanımları ile uyumlu olmaktadır. • Değerlendirme, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği esaslarına göre; 1) Kursiyerin kendi kendine yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri, 2) Kursiyerin performansına dayalı olarak gerçekleştirilecek sınavlar, 3) Kursiyere kurs sonunda uygulanan yazılı sınavlar 100 puan üzerinden yapılır. • Değerlendirme; ders öğretmeni tarafından yazılı, sözlü, uygulamalı sınavlar ve/veya varsa ödev-projelere göre yapılmaktadır. Puanlama yapılırken teorik ve uygulamalı kısmın değerlendirmedeki ağırlığı kurs programının özelliğine göre eğitici tarafından belirlenir. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan dersin puanı veya notu, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan veya not, kursun başarı puanı ya da notu olarak değerlendirilir.

- Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
- Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır.

2. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliğinde yer alan Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Esaslar:

- Kurslarda başarı, programın özelliğine göre ders öğretmeni tarafından değerlendirilir.
- Değerlendirme; yazılı, uygulamalı sınavlar veya varsa ödev ya da projelere göre yapılır. Birden fazla sınav şekli ile sınavı yapılan kursun puanı, bu sınavların aritmetik ortalaması ile belirlenir. Bu puan, kursun başarı puanı olarak değerlendirilir.
- Modüler eğitim uygulanan programlarda her modülün sonunda başarı değerlendirmesi yapılır. Puanlar elektronik ortamda sisteme girilir.
- Programların özelliğine göre sınavlar ve başarı değerlendirmesi bilişim teknolojisi kullanılarak da yapılabilir.
- Kursiyerlerin sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle bazı derslerdeki sınavlar, durumlarına uygun sınav yöntemiyle yapılır
- Kursiyerlerin başarıları 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Puanlara göre başarı derecesi;

<u>Puan</u>	<u>Derece</u>
85,00-100,00	Pekiyi
70,00-84,00	İyi
60,00-69,00	Orta
50,00-59,0	Geçer
0,00-49,00	Geçmez

- Sınav dokümanları en az bir yıl saklanır. Kurs süresince uygulanan programın özelliğine göre, kurs sonunda yapılan değerlendirmede kursiyerlerin başarısını gösteren puan çizelgesi e-Yaygın sisteminden alınır. Bu çizelge, kurs sonunda kurum müdürlüğüne teslim edilir.
- Kurs dışı eğitsel faaliyetlerde başarı değerlendirmesi yapılmaz.
- Bitirme sınavı yapılan kurslarda, kursa düzenli olarak devam edip sınavda başarısız olanlar ile geçerli mazeretinden dolayı sınava katılamayanlara, aynı kursa tekrar devam etmeksizin iki yıllık süre içinde üç defa sınava girme hakkı tanınır. Kursiyerler, başarısız olduğu veya sınavına katılmadığı programın kurumda açılmaması hâlinde diğer kurumlarda açılmış olan aynı tür programın sınavına katılabilir. Başarması hâlinde kursiyerin sınava girdiği kurumca belge düzenlenir.
- Kursiyerler daha önce başarısız oldukları kursa tekrar katılmaları veya diğer kurslara devam etmek istemeleri hâlinde başarılı oldukları modüllerden muaf tutulur.

Hayat boyu öğrenme kurumları ile kamu ve özel kurum ve kuruluşları tarafından teklif ve talep edilen taslak öğretim programları Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından onaylanan Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı esasları doğrultusunda incelenir, gerekli görülmesi durumunda ilgili kurum ve kuruluşların da görüş ve önerileri alınarak son hali verilir.

Hazırlanan kurs programı Genel Müdürlük Makam onayına sunulur ve onaylanması sonrasında hayat boyu öğrenme kurumlarında uygulama başlanır.

Ölçme-Değerlendirme:

Ölçme ve değerlendirme, Hayat Boyu Kurumları Yönetmeliğinin 72, 73 ve 74. Maddelerinde yer alan hükümler doğrultusunda ve öğretim programında yer alan öğrenme kazanımları dikkate alınarak yapılmaktadır. Değerlendirme süreçleri ile kursiyer başarılarının kanıtları güvenli biçimde saklanmaktadır.

Belgelendirme:

Kurs programını başarı ile tamamlayanlara **Kurs Bitirme Belgesi** verilir. Belgelere e-devlet kapısında "Yaygın Eğitim Sertifika Belgesi Sorgulama" ekranından da ulaşılabilir ya da doğruluğu sorgulanabilir.

Meslekî ve teknik kurslarda kursu başarıyla bitirenlere; kurs bitirme belgesi, not döküm çizelgesi ve talep edenlere Europass Sertifika Eki verilir. Kursu tamamlamadan ayrılanlar ile bütün modülleri başaramayanlara başardıkları modülleri gösteren not döküm çizelgesi verilir.

Öz Değerlendirme:

- Halk Eğitimi Merkezi Müdürleri kurumlarındaki eğitimi faaliyetlerini denetlemekte ve denetim sonuçlarını değerlendirerek bağlı bulunduğu millî eğitim müdürlüğüne rapor etmektedir.
- Eğitim, öğretim ve yönetim etkinliklerinin verimliliğinin sağlanması amacıyla halk eğitimi merkezlerinde; öğretmenler kurulu, sınıf/şube öğretmenler kurulu ve zümre öğretmenler kurulu kurulur. Öğretmenler Kurulu ve Sınıf/Şube Öğretmenler Kurulları sene başında ve sene sonunda düzenli olarak toplanır.
- Gerekli görüldüğü diğer zamanlarda daha önce belirlenen gündemle toplanır.
- Zümre Öğretmenler Kurulu ise eğitim öğretim yılı başlamadan önce, ikinci dönem başında ve ders yılı sonunda olmak üzere yılda en az üç defa toplanır.
- Daha önce eğitim öğretimle ilgili alınan kararların uygulama sonuçları değerlendirilir ve yeni kararlar alınır.
- Yapılan kurul toplantılarında öğretim programları ve öğrenme etkinlikleri değerlendirilir, uygulama süreçleri izlenir, ortak kullanılacak ölçme-değerlendirme araçları belirlenir.
- Halk eğitimi merkezlerinde; eğitim öğretim, yönetim ve üretim etkinliklerinin verimliliğini sağlamak, kurum, çevre, sektör iş birliğini gerçekleştirmek, yerel yönetimler ve sivil toplum örgütlerinin her türlü desteğini almak ve iş birliği yapmak amacıyla İl/İlçe Hayat Boyu Öğrenme Komisyonları kurulur.

- Komisyon, ildeki resmî, özel kurumlar ve sivil toplum kuruluşları ile hayat boyu öğrenmede iş birliği ve koordinasyonu sağlamak, etkinlikleri birlikte planlamak ve uygulamaya koymak, hizmet tekrarı ve kaynak israfını önlemek, verimliliği artırmak amacıyla vali yardımcısının başkanlığında her yıl ağustos ayı içerisinde toplanır.
- Komisyonda önceki döneme ait hayat boyu öğrenme faaliyetleri değerlendirilir ve o yılın eğitim öğretim faaliyetleri planlanır.

Dış Değerlendirme:

- Halk eğitimi merkezleri, müfettiş ve müfettiş yardımcıları veya il millî eğitim müdürlüğünce görevlendirilen şube müdürü/eğitim uzmanı/araştırmacı ile diğer denetim yetkisi bulunanlarca denetlenir.
- Halk eğitimi merkezlerinin faaliyet ve işlemlerinde yolsuzluk riski olan alanlar tespit edilerek, yolsuzluk ve usulsüzlükleri önleyici bir anlayışla denetim, inceleme ve soruşturma yapılır
- Denetim faaliyetlerinde yolsuzluk ve usulsüzlükleri önleyici, öğretim programlarında yer alan kazanımlara ulaşma düzeyini saptayıcı, iyileştirici ve geliştirici yönde katkı sağlamaktadır.
- Denetimlerde, Bakanlıkça hazırlanan modüller ile diğer elektronik araç gereçlerden yararlanılır.
- Bakanlık tarafından sunulan hizmetlerin süreç ve sonuçlarının, ilgili birimlerle iş birliği içinde, mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere, performans kriterlerine ve kalite standartlarına göre analiz edilmesi, karşılaştırılması ve kanıtlara dayalı olarak değerlendirilmesi yapılır.
- Kurum için hazırlanan raporlar MEBBİS ve DYS üzerinden yazı ile üst birimlere iletilir.
- Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından ülke genelindeki halk eğitimi merkezlerinde denetlenmekte ve denetim sonuçları rapor haline getirilerek nihai değerlendirme görüşü Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ile paylaşılmaktadır.
- Hazırlanan raporlar Genel Müdürlükçe değerlendirilerek düzeltici önleyici faaliyetler başlatılmaktadır.

Düzenli Gözden Geçirme:

- Halk eğitimi merkezi personelinin idari, mali ve hukuki işlemleri, plan ve programlar doğrultusunda kurum gelişimi ön planda tutularak sistematik ve sürekli bir yaklaşımla denetlenir.
- Halk eğitimi merkezlerinin denetiminin üç yılda bir kez periyodik olarak yapılması esastır.
- Denetimlerde yetersiz oldukları tespit edilen halk eğitimi merkezleri denetim bulgularına göre bir yıl sonra tekrar denetim kapsamına alınırlar.
- Eğitim öğretim açısından riskli olduğu belirlenen halk eğitimi merkezlerinin gelişim süreci izlemeye alınır, riskler ortadan kalkana kadar sık aralıklarla gerekli rehberlik yapılır ve gerektiğinde yaptırımlar uygulanır.

	<p>Bilgi Yönetim Sistemleri: Doküman Yönetim Sistemi, MEB web sayfası, e-Yaygın, MEBBİS.</p> <p>Geri Bildirim Mekanizmaları: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER), MEBİM İletişim Merkezi, Çalıştaylar, Seminerler, Öneri, İtiraz ve Şikâyetler, Denetimler, İdari Faaliyet Raporları, Performans Programı.</p>
Giriş Şartları	<p>Hayat boyu öğrenme kurumlarının kursiyer kayıtları MEBBİS'te oluşturulan e-Yaygın sistemi üzerinden yapılmaktadır.</p> <ol style="list-style-type: none"> Kayıt sırasında kursiyerlerden aşağıdaki belgeler istenir;<ol style="list-style-type: none"> Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösterir belge, Mesleki ve teknik kurslarda 13 yaşını doldurmuş olma, 18 yaşından küçük olanlardan velisinin yazılı izni, Kursun ve programın özelliğine göre öğrenim belgesi ve diğer belgeler, Kursun özelliğine göre gerektiğinde sağlık raporu, Yabancı uyruklular için İçişleri Bakanlığınca verilen yabancı kimlik numarasını taşıyan belge veya ülkeye girişlerinde kendilerine geçici olarak tanzim edilen yabancı tanıtma belgesi, Uluslararası göç kapsamında ülkemize gelen ve kalış süresi içerisinde kendilerine 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında yabancı kimlik numarası verilmeyenler, halk eğitimi merkezlerinde uygulanan programdan yararlanmak amacıyla pasaport veya kimlik belgelerinin Türkçe tercümesine göre, kimlik belgesi olmayanların ise beyan esasına göre valilik onayı. Kurslara kabulde kurumun ve programın özelliği, başvuru fazlalığı ve benzeri nedenlerle sınav veya ön değerlendirme yapılabilir. Başvurular, kurumlara bireysel olarak doğrudan yapılabileceği gibi bilişim teknolojileri kullanılarak https://e-yaygin.meb.gov.tr adresinden ve e-Devlet Kapısı https://giris.turkiye.gov.tr/Giris/ adresinden de yapılabilir. Kurslara kayıt olabilmek için; a) Okuryazar olmak, b) Meslekî ve teknik kurslarda en az 13 yaşını tamamlamış olmak (Kurs programının özelliğine göre kursa katılma yaşı değişmektedir). c) Kurs programının öngördüğü temel becerileri gerçekleştirebilecek yeterliliğe (fiziksel, psiko-motor) sahip olmak gerekir.
Yeterliliği Kazanma Şartları	<ul style="list-style-type: none"> Kurs programının kapsamında verilen eğitim sonunda Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği ve kurs programı kapsamında uygulanan sınavlarda "başarılı" olan kursiyerlere "Kurs Bitirme Belgesi" düzenlenir. Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü tarafından, başarılı olan kursiyerlere eğitimini aldığı programa göre e-Yaygın sisteminden Kurs Bitirme Belgesi düzenleyerek millî eğitim müdürlüğü onayına sunulur. Onaylanan kurs bitirme belgeleri imza karşılığında verilir.
İlerleme İmkânları	<ul style="list-style-type: none"> Kursları kurs bitirme belgesi ilgili mevzuatının imkân sağladığı ilgili alanda iş başvurusu yapabilmektedir. Bu tür kapsamındaki yeterliliklere sahip kişiler, aynı alanda 3. seviye kurs programlarına devam edebilirler.

**Yeterliliğin
Yasal
Dayanađı**

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü II. Seviye Kurs Bitirme Belgesinin yasal dayanakları;

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.
- 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu.
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.
- 3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanunu.
- Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği.
- Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müfettişleri Yönetmeliği.